

SUMARI

1. **EDITORIAL** : *10 anys amb Interxarxes*
2. **NOTÍCIES** : Seminaris, Web, Difusió...
3. **PROPERES CITES**: Plenària 28 gener amb Jaume Funes
4. **MATERIALS**: *“Com podem beneficiar-nos del treball en xarxa?”*

Xe Aniversari - V Fòrum Interxarxes

10 anys amb Interxarxes

Fa uns dies que hem celebrat tots plegats el nostre desè aniversari: 10 anys donant forma a una idea. En un món ple de noves tecnologies i d'imatges, no sempre trobem les idees que ens han de moure. El treball en xarxa entès com la capacitat d'organitzar una conversa interdisciplinària amb la finalitat d'orientar-nos i sostenir-nos en la nostra tasca (casos, projectes, institució) ha estat la idea que el projecte Interxarxes ha anat consolidat al cap dels seus primers deu anys.

Es una definició minimalista però que ja inclou tots els aspectes bàsics: l'organització com a clau davant l'espontaneïtat i el voluntarisme; la interdisciplinarietat com a patró de relació inter professional; l'orientació com a finalitat primordial del treball compartit i el sosteniment com a benefici secundari d'aquesta cooperació.

El pensador francès Alain Badiou apostava fa poc pel que anomena "la reinvençió de l'amor" com a antídoto davant l'individualisme que l'època ens proposa. Sota una pretesa sobirania del individu, s'amaga el fet que cada individu, en realitat només es sobirà dels seus propis interessos. En l'acte d'amor aquesta sobirania es compartida amb la presència de l'altre. En el treball en xarxa trobem també aquest fet de la "destitució" d'aquesta sobirania per arribar a una fita comuna. La idea de la sobirania individual es pobre, diu Badiou, perquè exclou les activitats interessants de la vida humana, aquelles que requereixen de l'altre. L'individu només esdevé creador quan accepta deixar de ser sobirà.

El nostre agraïment, doncs, als que heu cregut en aquesta idea: a tots els professionals participants al llarg d'aquests 10 anys, que ens heu acompanyat i ens heu ensenyat des de la vostra experiència i el vostre saber, als responsables polítics i tècnics que ens heu donat suport i a totes aquelles famílies, nens i joves dels que hem après que el saber es sempre el resultat d'una elaboració col·lectiva.

A tots us convidem a seguir participant de les activitats del projecte ja que estem convençuts que aquesta manera de pensar el treball en xarxa comporta, sens dubte, un benefici col·lectiu.

Comitè Tècnic

NOTÍCIES

Seminari sobre Maltractaments infantils

El passat 28 de maig, a la Biblioteca El Carmel – Juan Marsé, es va dur a terme el Seminari Interxarxes on es va constituir formalment el Circuit *territorial contra el Maltractament Infantil* al nostre districte. Va comptar amb la participació dels representants dels diferents departaments participants: **Joan Mayoral**, Subdirector General de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència; **Josep Rodríguez Roca**, Director de Serveis i Recursos del Consorci de Serveis Socials de

Barcelona; **Clàudia Raya**. Cap del Departament d'Infància i Família de l'Ajuntament de Barcelona; **Carme González**. Directora dels sectors sanitaris Horta-Guinardó, Sant Andreu i Nou Barris del Consorci Sanitari de Barcelona; **Montse Guri**. Directora d'Escolarització i Innovació Educativa del Consorci d'Educació de Barcelona i **Anna Ballesteros**. Consorci Sanitari de Barcelona.

Amb una ampla assistència (160 professionals), el seminari va continuar amb la Taula Rodona: "Idees, conclusions i interrogants sobre Maltractament infantils: Prevenció, detecció, tractament, circuits". Coordinada per José Ramón Ubieta, va comptar amb la participació de **Brígida Ceballos** (EAIA), **Marta Dorca** (CSMIJ), **Júlia Masip** (SSB Guinardó) i **Francesc López** (EAP). Com a discutidors dos experts: **Miquel Bassols** i **Carme Montserrat**.

L'objectiu de la taula era doble, d'una banda explicar la feina que s'havia fet al llarg del curs pels diferents grups constituïts a tal efecte i que coincidien amb els blocs de *prevenció, detecció, tractament i circuits*. El segon objectiu pretenia encetar una reflexió al voltant dels maltractaments infantils i la seva prevenció.

La primera part, doncs, va consistir en l'aportació dels representants dels diferents grups de treball per passar tot seguit al debat que va girar al voltant d'una sèrie de qüestions, com, per exemple i referit a la *Prevenció*, com focalitzar el treball preventiu i quan fer-ho. Referit a la *Detecció* es va debatre sobre la necessitat o no de diferenciar la negligència del maltractament, si existeixen pautes culturals a tenir en compte o no. O bé perquè els abusos sexuals es detecten a l'adolescència i no quan es produeixen (sovint a la infantesa). Pel que fa al *Tractament* es va qüestionar l'abordatge de l'ambivalència dels maltractats davant els maltractadors, també es va plantejar aquí la necessitat de l'intercanvi de la informació entre serveis i la seva dificultat per les reticències que es generen. Finalment, i sobre els *Circuits*, es va plantejar la necessitat o no de dur a l'hospital un infant que no requereix una atenció mèdica, o com abordar les situacions d'urgències i com diferenciar-les d'una situació de crisi.

Sessió Informativa: Com funciona i com participar al projecte Interxarxes?

El passat 8 d'octubre es va realitzar a la Sala d'actes del centre cívic Taxonera una sessió informativa sobre el funcionament del projecte Interxarxes, dirigida als i les professionals d'atenció social, educació i salut de recent incorporació al districte. L'objectiu de la sessió va ser fer una aproximació al projecte per augmentar-ne el seu coneixement i potenciar-ne la implicació.

Els temes tractats van ser:

- Cap on van les xarxes en la nova Llei dels Drets i les Oportunitats en la infància i adolescència (LODIA). **José Ramón Ubieta**. Psicòleg SSB Horta-Guinardó i Coordinador del projecte.
- El treball de casos en el projecte Interxarxes. **Teresa Abril**. EAP Horta-Guinardó
- La formació dels professionals i el treball amb pares. **Lidia Ramírez**. Suport coordinació projecte Interxarxes
- Circuit territorial de Barcelona contra els Maltractaments Infantils. **Montserrat Juanpere**. EAIA Horta-Guinardó
- Costos i beneficis del treball en xarxa. **Marta Dot**. CSMIJ Horta-Guinardó

Hi van assistir professionals dels diferents àmbits i es van facilitar materials, bibliografia i els protocols de derivació de casos al projecte.

L'experiència s'ha valorat positivament i, des del Comitè Tècnic s'ha acordat anar realitzant, anualment, aquesta sessió informativa.

V Fòrum Interxarxes – Diputació de Barcelona: “Patologia mental i treball en xarxa”

Amb una ampla participació (240 persones i 50 sol·licituds que van haver de quedar a la llista d'espera) vam celebrar, el passat 22 d'octubre, aquest V Fòrum, organitzat conjuntament amb la Diputació de Barcelona. Es evident que el tema era prou important i d'actualitat en la feina de tots els serveis per afavorir aquesta nombrosa assistència.

La primera Taula Rodona, amb el títol: “**Com abordar la patologia mental present en els progenitors?**” va comptar amb la participació de: **Montserrat Aymerich** (SSB. Ajuntament de Sant Boi), **Assumpta Pérez** (SSB Carmel), **Rosa Ma. Medrano** (CSMA Horta-Guinardo) i **Francesc Vilà** (Director Àrea social Fundació Cassià Just) . Va estar presidida per **Ma. Assumpció Pujol** (Àrea de Benestar Social. Diputació de Barcelona) i com a animador del debat intervingué **Ramon Almirall** (EAP Horta - Guinardó).

A les diverses ponències van aparèixer força aspectes presents al dia a dia de la intervenció amb famílies on és present la patologia mental en els progenitors. Un dels aspectes més rellevants que hem pogut experimentar en el treball en xarxa, que es porta a terme a través del projecte Interxarxes d'Horta-Guinardó, és la gran diferència entre la coordinació entre serveis i l'abordatge Interxarxes.

→ Mentre que en el primer cas , en el millor dels casos es comparteixen informacions, en el segon, els Equips Interxarxes creats entorn a un cas permeten compartir les diferents maneres de mirar i entendre una situació i unes persones.

→ El que volem quan creem un Equip Interxarxes entorn d'un cas, és aprofitar-nos de les diferents perspectives per construir una visió més completa de la realitat que haurem d'abordar, per tal encarar-la, a més a més, amb uns quants objectius compartits.

No hi ha dubte però, que un dels casos en que això resulta més difícil és:

- quan existeix llunyania entre les formes de fer dels agents i dels serveis que han de intervenir
- o quan és present un trastorn mental greu i l'eventual situació de risc o de desprotecció que això pot generar en els menors , atès que , més que en moltes altres situacions, l'ansietat circula ràpidament entre tots aquells que se n'han de fer càrrec.

La segona taula rodona amb el títol “**Com abordar la patologia mental present en els infants i adolescents**” va comptar amb la participació de **Amparo Junquera** del centre SPOTT de la Diputació de Barcelona, presentant el programa terapèutic amb joves amb addiccions, **Marta Dot** , del Centre de Salut Mental infanto-Juvenil Horta-Guinardó (CSMIJ) i **Montse Taboada** de l'Equip d'Atenció a la Infància i Adolescència d'Horta-Guinardó (EAIA), ambdues membres del Projecte Interxarxes . Varen presentar un cas treballat amb la xarxa del districte, inclòs a Interxarxes, reflexionant al voltant dels 4 eixos temàtics de la jornada: valoració del cas, incidència en els menors i en els altres membres del nucli familiar, implementació de recursos de salut mental i vinculació transferencial de famílies i pacients. D'altra banda, va participar el Dr. **Josep Moya** ,

director de l'Observatori de Salut Mental de Catalunya , que va presentar els resultats d'un ampli estudi en la població infantil de Catalunya sobre el TDAH i els anomenats Trastorns de Comportament.

La Taula fou presidida per **Jokiñe Miranda**, psicopedagoga de la Fundació ADSIS i com a moderador participà el Dr. **Jaume Claret**, director de l'hospital de Dia Fundació Nou Barris. El debat, amb participació de la sala, va reprendre els temes del diagnòstic i la importància del treball en xarxa per afavorir la continuïtat dels tractaments i el vincle transferencial.

Recerca “Cost - benefici del Treball en xarxa”

El projecte Interxarxes emprèn als 10 anys del seu recorregut, la seva quarta investigació en el districte d'Horta-Guinardó. Després de les tres primeres centrades en la realitat de la Infància i la Família al nostre dte. (conjuntament amb el CIIMU), d'una segona amb el títol “Adolescències i vincle (s)” -sorgida de la necessitat de respondre a una preocupació dels professionals sobre les dificultats que trobaven a l'hora d'establir vincles amb els adolescents; i de la col·laboració amb l'UOC amb la recerca “**Joves, violència, internet i mòbils**”.

El punt de partida d'aquesta quarta investigació sorgeix de la necessitat d'aconseguir un model d'actuació que sigui el resultat d'una veritable interacció entre els professionals que intervenen amb les famílies i els individus i que contempli totes les eines necessàries per garantir un nivell màxim de qualitat i la innovació crítica del projecte mateix. L'equip que duu a terme aquesta investigació està dirigit pel Dr. **Josep Moya**, director de l'Observatori de Salut Mental de Catalunya i en formen part: **Ramón Almirall, Marta Dot, Lidia Ramírez i José Ramón Ubieta**.

La hipòtesi és que el Treball en Xarxa inspirat en el model Interxarxes, te menys costos que el model clàssic d'atenció multidisciplinària tenint en compte els beneficis que produeix: millora la qualitat assistencial, augmenta el nivell de coneixements i competències dels professionals, es coneix millor la realitat de l'entorn del nen i de la seva família, millora la cooperació entre les institucions i minva l'ansietat dels actors implicats. L'objectiu és demostrar la hipòtesi plantejada i augmentar així la implicació dels professionals, així com la millora de la metodologia de treball.

La investigació ha pres una mostra de 30 nens, les seves famílies i els professionals que intervenen en la seva atenció, i es farà una comparativa dels resultats contemplant diverses variables de la metodologia del projecte Interxarxes i d'altres metodologies. L'equip de la investigació està concretant els instruments d'investigació: qüestionaris d'assistència per als nens i les seves famílies, qüestionaris de satisfacció laboral dels professionals, grups de discussió i qüestionari de satisfacció dels usuaris.

Volem destacar, en aquesta informació, que el projecte Interxarxes , com a experiència de Treball en Xarxa, ha estat escollit per ser inclòs en una investigació comparativa al costat d'altres xarxes socioeducatives d'Estats Units (Madison, Wisconsin) i Dinamarca (Copenhaguen). Aquest estudi està dirigit per **Jordi Díaz** de la Universitat Ramón Llull, i suposa una notícia excel·lent per a la consolidació, la projecció i el reconeixement del Projecte Interxarxes.

Circuit territorial contra el Maltractament infantil al dte. d'Horta-Guinardó

A la darrera reunió es va acordar que es faran quatre sessions l'any: gener, març, maig i novembre, coincidint amb les plenàries del projecte Interxarxes. A la segona part de la Plenària, dins del **Seminari d'Actualització de Serveis**, es farà la presentació d'un servei, proposat pel Circuit. En acabar la sessió, els membres del Circuit continuaran treballant els protocols i altres documents del Circuit a la ciutat de Barcelona.

D'altra banda, el Grup de Treball sobre Prevenció, creat el curs passat, continuarà treballant amb els professionals interessats coneixent altres experiències realitzades a Barcelona i /o altres municipis.

Difusió : Jornades, Grups de Treball, Articles

25 aniversari Fundació Els tres Turons

La Fundació Els Tres Turons va fer 25 anys i per celebrar-ho va organitzar el dilluns 18 d'octubre (Bibl. El Carmel) una Jornada de debat Entorn a la Salut Mental Comunitària on Interxarxes, juntament amb el CAS Horta-Guinardó, la Fundació ADSIS i el Centre Juvenil Martí-Codolar, va ser convidat a participar en una taula rodona amb el títol: "El territori, espai de diversitat i convivència". Totes les ponències van reflectir el valor de la continuïtat d'aquests projectes, el seu arrelament al territori i l'esforç de participació i complicitat dels professionals que hi intervenen.

Jornada presentació del projecte Cases d'Infants

El passat 23 de setembre, la Secretaria d'Infància i Adolescència va presentar el projecte Cases d'Infants que vol oferir un nou recurs d'internament de curta estada per menors amb possibilitats de retorn al nucli familiar i/o per adolescents que temporalment necessiten una separació del seu entorn familiar. Es tracta d'un projecte en el que participa l'administració juntament amb la nova Fundació Àlia i l'Obra social de La Caixa. Interxarxes va ser convidat per transmetre l'experiència de treball en xarxa ja que un dels objectius d'aquest nou recurs (diferent als actuals CRAE's) es la potenciació del treball en xarxa amb els agents del territori per garantir tant l'atenció del menors i la seva família com el retorn efectiu en un termini no superior a un any.

Trobada de xarxes locals d'Infància. Area d'educació Diputació de BCN

El 18 de novembre l'Àrea d'educació Diputació de BCN va organitzar la seva jornada anual on es troben les diferents xarxes locals d'Infància, adreçades a la petita infància, existents a diferents municipis de la província. La participació de Interxarxes volia posar de manifest l'experiència d'incloure, al si de la xarxa, àmbits diferenciats: assistència, prevenció, formació, recerca i dinamització comunitària. Al mateix temps es tractava de reflexionar conjuntament sobre el futur de les xarxes d'Infància a partir de la implementació de la LDOIA (*Llei dels drets i les oportunitats a la infància i l'adolescència de Catalunya*).

Jornada de Presentació del Protocol per a la detecció i abordatge dels maltractaments als menors

En el marc d'aquesta jornada, realitzada el dia u d'octubre a El Prat de Llobregat, va tenir lloc una ponència a càrrec del Sr. **José Leal** intitulada "*El treball en xarxa en l'atenció a la infància i adolescència en risc*". Posteriorment es va presentar el Protocol suara esmentat per la comissió que el va elaborar. Finalment i com a cloenda de la jornada va haver una taula rodona "La importància del treball en xarxa en l'atenció a la infància i adolescència" amb la participació del Dr. **Oriol Valls**, cap del Servei de Pediatria de l'Hospital del Mar i d'en **Francesc López** director de l'EAP Horta Guinardó i membre del Comitè Tècnic del Projecte Interxarxes d'Horta Guinardó.

PROPERES CITES

Plenària: Seminari d'Anàlisi de casos amb la participació de **Jaume Funes** (Psicòleg, Educador i Periodista). **Seminari d'Actualització de Serveis** - Circuit territorial contra el Maltractament Infantil amb la presentació de l'**UFAM** (Unitat Funcional d'Abús al Menor) de l'Hospital Sant Joan de Deu (Barcelona)

28 de gener de 2011 de les 9.15- 12:30h
Centre Cívic Guinardó

Plenària: Seminari d'Anàlisi de casos i Seminari d'Actualització de Serveis - Circuit *territorial contra el Maltractament Infantil*

25 de març de 2011 de les 9.15- 12:30h
Centre Cívic Taxonera

Seminari Interxarxes

27 de maig de 2011 de les 9.15- 14:15h

MATERIALS

Com podem beneficiar-nos del treball en xarxa?*

José R. Ubieta. Psicòleg. Coordinador del projecte Interxarxes.

Les practiques de xarxa mostren algunes de les característiques típiques de la nova societat de la informació i de les seves tecnologies: moltes vegades el seu cicle d'existència es tan efímer com la seva emergència fulgurant. Es posen en marxa amb un gran entusiasme i amb la voluntat de transcendir i abastar un ampli ventall d'objectius, àmbits d'actuació i resultats. Però la realitat es que en molts casos aquests projectes no passen de la seva etapa de posta en marxa. Després van perdent força fins desaparèixer sense deixar rastre o be romanen en un permanent *stand by*.

Fer sostenible una pràctica de xarxa suposa tenir clar un principi axiomàtic: cal que cadascú: destinataris (famílies, subjectes), responsables institucionals i professionals trobin el seu benefici. Aquest pot ser divers i fins i tot diferent per cadascú. A vegades es tracta d'una millora de la qualitat assistencial que es tradueix en una més gran eficàcia de la intervenció que evita costos greus (personals, familiars, socials, materials) com es el cas de situacions on el treball en xarxa permet evitar un internament d'un menor en un centre residencial.

D'altres vegades aquest benefici s'experimenta com a millora substancial de la cooperació entre els serveis i professionals que intervenen. Aquesta cooperació, que supera una conflictitat estèril, pot venir acompanyada d'una reducció de l'angoixa del professional que, en treballar en solitari, està mes exposat a situacions de crisi (*burn-out*). I suposa, a més a més, pels

responsables institucionals, un important ajut en la implementació de programes assistencials transversals.

L'augment del coneixement, sigui del cas o la situació on s'intervé o be de la pròpia metodologia del treball en xarxa, es un benefici que incideix de manera directa en el tractament del malestar del professional que, d'aquesta manera, el redueix traduint els interrogants que causen el malestar en hipòtesi de treball compartides.

Cercar el benefici del treball en xarxa es doncs una exigència a tots els nivells: metodològica, organitzativa i ètica.

El nostre punt de partida: una realitat complexa

Per tal d'aconseguir aquest benefici i fer sostenible el treball en xarxa cal tenir en compte alguns requeriments basics en la nostra pràctica. Comencem per esbrinar quin es el nostre punt de partida.

Avui disposem de moltes dades (estudis, estadístiques,..) sobre les temàtiques que abordem. Pel que fa a la infància, per exemple, els darrers estudis sobre menors tutelats¹ ens permeten conèixer amb més detall aquesta problemàtica i definir així polítiques públiques mes ajustades.

Tenim també bastants interrogants sobre el significat de noves conductes, com es el cas de l'ús –i a vegades l'abús- que fan els joves de les noves tecnologies de la comunicació. També ens interroguem sobre la idoneïtat dels recursos que posem en marxa i dels ja existents (salut mental, educació, atenció social). Finalment, l'eficàcia de les nostres metodologies també ens ofereix dubtes. Son interrogants que han estat sempre però que en cada moment plantegen noves preguntes.

Finalment, però no menys important, cal comptar amb els afectes que la nostra pràctica produeix i que es manifesten en el cos: entusiasme, suficiència, impotència, angoixa, incertesa. Son vivències subjectives, i per això variables i particulars, però son vivències claus per la seva incidència. Qui no ha experimentat les dificultats pròpies de treballar amb un objecte tan sensible com es l'esser humà i s'ha sentit bloquejat, sense iniciativa, a causa de la seva angoixa i neguit per la dificultat del cas?

Tot aquest panorama s'ha de complementar amb la realitat que ens envolta i que delimita de manera important la nostra tasca professional. Vivim en una societat complexa, com sempre ha estat la realitat, que ara te una novetat important: la funció de garantia (social, professional, familiar) que la tradició assignava a un altre (líder polític o religiós, mestre, pare) ha deixat de funcionar com a tal. Ara, cada vegada més, funcionem en el registre del *Do it yourself!* (Fes-t'ho tu mateix). No hi ha *La* garantia de que allò que fem estigui ben fet i d'acord a un ordre "natural", sigui en les nostres eleccions de parella, en la cura dels nens o en la mateixa praxis. Hem d'inventar i ho hem de fer amb el risc que allò comporta i a vegades en soledat. Es per això que proliferen el consells, sigui sota la forma del *coach*, de les escoles de pares o dels llibres d'auto ajuda.

En aquesta realitat complexa la confiança esdevé, doncs, un actiu tòxic que ja no regula les relacions amb l'altre, tant en el mon financer com en la política o en les relacions educatives i/o terapèutiques. Mai com ara s'havia produït una tan gran desafecció respecte als líders polítics i

¹ Carme Montserrat, Mònica González i Sara Malo (2010) "Podem identificar alguns factors d'èxit en l'acolliment d'infants i adolescents en els CRAE?" *Institut de Recerca sobre Qualitat de Vida (IRQV) Universitat de Girona*. [consultable online: <http://www.gencat.cat/dasc/publica/butlletiDGAIA/num41/podem-identificar-alguns-factors-dexit-en-lacolliment.htm>]

econòmics però també respecte a figures tradicionals de la confiança com el mestre, el metge o el cura.

Paral·lelament constatem un notable augment de la(s) dependència (s) respecte dels tòxics (legals o il·legals), dels objectes de consum i de les relacions personals. Les xifres del consum de cibersexe, d'antidepressius i de *gadgets* (mòbils, ordinadors, *ipods*,...) son espectaculars. Sense oblidar fenòmens on aquesta dependència pot prendre derives dramàtiques (violència de gènere).

Ens adonem també com no tothom "s'adapta" a aquesta lògica de la dependència a l'objecte – que ve com a suplència de l'absència d'aquest Altre de la garantia. Al seu costat veiem créixer allò que poden anomenar com a clínica de la desinserció on situem molts subjectes que han perdut els seus vincles bàsics (familiars, laborals, socials) i viuen amb situacions de gran precarietat, no solament econòmica sinó també simbòlica. Els costa trobar maneres de representar – se davant de l'altre i quan tractem d'establir un diàleg amb ells es com una mena de zapping identitari on no trobem una narració coherent de la seva vida, només pedaços de realitat fragmentats, peces que no componen un puzzle més o menys estructurat.

Aquesta des-inserció té una vessant pròpiament patològica però també té un aspecte general que es manifesta en la proliferació de les fluctuacions de l'ànim que van des de l'emergència de l'angoixa (atacs de pànic) fins als estats depressius en molts subjectes.

Una de les "solucions" privilegiades, en la nostra època, per fugir d'aquesta angoixa i del seu malestar, són els passatges a l'acte via els consums de tòxics o bé allò que observem com a errànies, anades i vingudes d'un domicili a un altre o d'una ciutat a una altra, sense cap lloc fix ni tampoc relacions o feines estables. En els joves aquesta fugida cap endavant pot manifestar-se en les conductes de risc, siguin sexuals, d'oci i/o d'experimentacions amb les drogues.

En el fons d'aquestes actuacions trobem "l'odi de si mateix", que cadascú de nosaltres tenim en relació a tot allò que ens desagrada de la nostra manera de ser o de la nostra pròpia percepció. Odi de la nostra impotència, de la nostra ignorància, de la nostra covardia i del qual volem fugir imputant-lo a l'altre: ell és qui ens roba la potència, el saber o el valor. L'odi de si mateix és la base de l'odi a l'altre i del seu rebuig i la seva segregació. Només cal analitzar els discursos racistes o homòfobos per adonar-se del que està en joc en aquest rebuig.

La conversa como una nova pragmàtica de l'acció

Quan manca *la* veritat –entesa com la paraula última i definitiva - ens cal una conversa sobre les accions possibles on el poder de la paraula pren el lloc del fonament, seguint els arguments del filòsof R.Rorty. Si avui proliferen els comitès d'ètica és perquè ja no disposem de l'oracle que pronuncia la sanció definitiva i cal, doncs, que conversem a partir d'una ètica de les conseqüències que es regeix per la pragmàtica i no per les bones intencions. Allò que cal valorar són les conseqüències dels nostres actes, deixant de banda les intencions que puguem tenir.

Aquesta conversa que hem de promoure té avui un model en expansió: les xarxes socials (*Facebook*, *Twitter*) que faciliten un tipus de conversa amb alguns trets bàsics. La principal és que el cos s'escapoleix produint una pseudo intimitat (es pot dir qualsevol cosa sense fer-se responsable d'allò que es diu) i estalviant-se el compromís. És per això que aquesta conversa *online* està plena de trucades "perdudes", cites que no arriben a terme o finalitzen aviat amb decepció.

Qui és el nostre *véritable partenaire* en aquesta "trobada"? Podem estar segurs que no és l'altre sinó nosaltres mateixos i el nostre cos idolatrat i per això sembla més un monòleg narcisista que

no un diàleg amb dialèctica. Aquest model es el triat pel model de treball en xarxa basat en la reingenieria².

El treball en xarxa per nosaltres es una conversa però d'un altre tipus. El podríem definir com: "*organitzar una conversa interdisciplinària amb la finalitat d'orientar-nos i sostenir-nos en la nostra tasca (casos, projectes, institució)*".

Una definició minimalista però que ja inclou tots els aspectes bàsics:

- l'organització com a clau davant l'espontaneïtat i el voluntarisme
- La interdisciplinarietat com a patró de relació inter professional
- L'orientació com a finalitat primordial del treball compartit
- El sosteniment com a benefici secundari d'aquesta cooperació

Aquest plantejament no es cap novetat ja que en la tradició de la medicina, la docència i el treball social, el judici, l'opinió i decisió el professional era un actiu fonamental. Ell estava investit d'autoritat, se li suposava un saber i la clau de la seva eficàcia estava en els vincles que sostenia, a través de la paraula, amb els pacients, alumnes o famílies que ho requerien.

Per això si haguéssim d'establir els mínims requeriments per dir d'una praxis que es un veritable treball en xarxa, hauríem de trobar en el model de conversa que mantenen els professionals els següents trets:

- Cara a Cara: la presència de l'altre no es substituïble, si be les TIC's son útils per intercanviar informació (no per produir saber)
- Constant i regular: només la continuïtat dona sentit a l'actuació
- Al voltant d'un Interrogant: l'eix de la construcció del cas ha de partir d'allò que no sabem i *causa* la nostra conversa
- Global i singular: ens fem una representació compartida de la situació (família) sense oblidar la posició i singularitat de cada membre
- Posar per escrit el procés i els acords: escriure es ja ordenar els elements, prioritzar accions i formalitzar el compromís col·lectiu

A partir de la posta en marxa d'aquesta conversa estem en condicions de parlar de practica col·laborativa i donar forma a la construcció del cas en el sí de l'equip. Aquesta tasca, per tenir continuïtat, cal complementar-la amb la coordinació i el lideratge com a vectorització dels esforços col·lectius i amb el suport institucional que assegura el reconeixement i l'estabilitat de l'equip de treball. Aquests elements componen el pla que organitza la tasca i li dona el marc institucional adequat.

La recent *Llei dels drets i les oportunitats a la infància i l'adolescència de Catalunya*³, nou marc legal en l'àmbit de la infància, es un avenç en aquest sentit, amb l'impuls que preveu a les Taules territorials d'infància. Caldrà vetllar perquè, en el seu desplegament, aquesta organització possibiliti la conversa interdisciplinària i la faci duradora.

Article pendent de publicació al Butlletí Inf@ncia desembre 2010. Butlletí dels professionals de la infància i l'adolescència (DASC – Generalitat de Catalunya)

Redacció Inf@xres 17: Teresa Abril, Ramón Almirall, Marta Dot, Francesc López, Lúcia Ramírez, José R. Ubieta

² José R. Ubieta (2009). *El Trabajo en Red. Usos posibles en Educación, Salud Mental y Atención social*. Gedisa: Barcelona

³ LLEI 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència. Art. 26 Taules territorials d'infància